

عنوان کارگاه بررسی ریسک جنگ

مدرس:
سید مهران صادقی
عضو شورای فنی و مدیریت ریسک بیمه ایران

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اطلاعات مدرس

*کارشناس رسمی دادگستری رشته بیمه
*مدرس دانشگاه جامع علمی و کاربردی
*عضو شورای فنی و مطالعات بیمه ایران
*مدرس پژوهشکده بیمه مرکزی و شرکتهای بیمه
*مؤلف جزوه بیمه های آتش سوزی بیمه ایران

*مؤلف کتاب راهکارهای کاهش خسارت در بیمه های آتش سوزی
*مؤلف بخش بیمه آتش سوزی کتاب اصول و مبانی عملیات بیمه انتشارات
پژوهشکده بیمه

بیان مسأله و ضرورت انجام کارگاه

بیمه جنگ یکی از شاخه‌های تخصصی صنعت بیمه است که خسارات ناشی از جنگ، عملیات نظامی، و درگیری‌های مسلحانه را پوشش می‌دهد. در حالت عادی، اکثر بیمه‌نامه‌های استاندارد مانند بیمه اموال، حمل و نقل یا عمر، خسارات ناشی از جنگ را از تعهدات خود مستثنی می‌کنند؛ زیرا ریسک جنگ بسیار گسترده، غیر قابل پیش‌بینی و فاجعه‌آمیز است. به همین دلیل، بیمه جنگ معمولاً به صورت پوشش جداگانه یا با حمایت دولت‌ها ارائه می‌شود. و مطالعه آن می‌تواند به بهینه‌سازی این پوشش کمک نماید.

تأثیرات جنگ بر رشته های مختلف بیمه ای

- 1- بیمه های اموال
- 2- بیمه حمل و نقل دریایی و باربری
- 3- بیمه هواپیما و هوانوردی
- 4- بیمه عمر و درمان
- 5- بیمه های مسئولیت
- 6- بیمه های اتکایی

سوابق بیمه جنگ در جهان

شروع اولیه

ریشه بیمه جنگ به قرن هفدهم و توسعه تجارت دریایی در اروپا بازمی‌گردد. با گسترش تجارت بین‌المللی، کشتی‌ها در معرض حملات نظامی، دزدی دریایی و توقیف توسط دولت‌های متخاصم قرار داشتند. در این دوره، بازار بیمه دریایی در **Lloyd's of London** نقش مهمی در ایجاد پوشش‌های اولیه جنگ ایفا کرد.

جنگ جهانی اول و دوم

در طول **World War I** و **World War II** خسارات عظیم ناشی از حملات هوایی، غرق شدن کشتی‌ها و نابودی صنایع باعث شد شرکت‌های بیمه خصوصی توان پوشش کامل ریسک جنگ را نداشته باشند. در نتیجه، دولت‌ها وارد عمل شدند و صندوق‌های ملی بیمه جنگ را تشکیل دادند.

دوران معاصر

پس از حملات ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ و همچنین جنگ‌های خاورمیانه، مفهوم بیمه جنگ گسترش یافت و علاوه بر جنگ کلاسیک، پوشش‌هایی برای تروریسم، حملات سایبری و آشوب‌های سیاسی نیز ایجاد شد.

سوابق بیمه جنگ در ایران

سوابق بیمه جنگ در ایران

در سال ۱۳۵۹ جنگ تحمیلی عراق علیه ایران آغاز شد و با شروع خسارتهای ناشی از جنگ بحث جبران آنها و پوشش بیمه ای اموال دولت و مردم پیش آمد. بیمه ایران در دوران جنگ ایران و عراق، عملاً بازوی اصلی دولت برای پوشش خسارتهای ناشی از جنگ بود. چون در دهه ۶۰ بخش عمده صنعت بیمه کشور دولتی بود و بسیاری از شرکتهای خصوصی قبل از انقلاب یا تعطیل شده بودند یا ملی شده بودند، بیمه ایران نقش محوری داشت.

مهمترین فعالیتهای بیمه ایران در آن دوره:

1. بیمه کامیونهای کمک های مردمی
2. بیمه ناوگان دریایی
3. بیمه نفت کش ها
- 4- ارزیابی خسارت موشک باران منازل مسکونی

قوانین و مقررات بیمه در زمان جنگ تحمیلی

1. قانون بیمه مصوب ۱۳۱۶ (ماده ۲۸)
2. مصوبه هیأت وزیران درباره بیمه جنگ (۱۳۶۴)
3. قانون اداره امور شرکتهای بیمه (۱۳۶۷)

مقایسه بیمه جنگ ایران با کشورهای دیگر در زمان جنگ‌ها

مقایسه بیمه جنگ ایران با کشورهای دیگر در زمان جنگ‌ها

مقایسه بیمه جنگ ایران با کشورهای دیگر نشان می‌دهد که هر کشور بسته به نوع جنگ، ساختار اقتصادی و توان صنعت بیمه‌اش، مدل متفاوتی برای جبران خسارت‌های جنگی داشته است. ایران در دهه ۶۰ بیشتر بر «ترکیب حمایت دولتی + بیمه دولتی» تکیه داشت، در حالی که کشورهای غربی معمولاً از بازارهای تخصصی بیمه جنگ و بیمه اتکایی بین‌المللی استفاده می‌کردند.

ایران

ایران در جنگ ۱۳۵۹-۱۳۶۷
ویژگی اصلی: دولت محور بودن
در دوران جنگ ایران و عراق:
صنعت بیمه تقریباً دولتی بود.
بیمه ایران نقش اصلی را داشت.

بخش بزرگی از خسارت‌ها را دولت مستقیم جبران می کرد.
پوشش جنگ معمولاً به صورت «الحاقیه خطر جنگ» صادر می شد.
در ایران دهه ۶۰:

ویژگی وضعیت بیمه جنگ منازل محدود بیمه کشتی و نفتکش بسیار مهم بیمه خصوصی ضعیف بیمه اتکایی خارجی محدود به دلیل تحریم و جنگ جبران دولتی گسترده
در عمل، اگر خانه‌ای در تهران یا دزفول موشک می خورد، همیشه بیمه‌نامه وجود نداشت و دولت از طریق:
بنیاد مسکن
وام بازسازی
کمک بلاعوض
ستاد جنگ‌زدگان
خسارت را جبران می کرد.

بریتانیا

بریتانیا در جنگ جهانی دوم

ویژگی اصلی: بیمه دولتی گسترده و اجباری

در جنگ جهانی دوم، آلمان شهرهای بریتانیا را شدیداً بمباران کرد؛ مخصوصاً لندن در حملات «Blitz» معروف به

دولت بریتانیا طرحی به نام:

War Damage Insurance Scheme

ایجاد کرد.

ویژگی‌ها:

تقریباً همه ساختمان‌ها تحت پوشش قرار گرفتند.

بیمه جنگ حالت نیمه اجباری داشت.

دولت مستقیماً پشتوانه مالی بود.

مالیات مخصوص برای تأمین خسارت گرفته می شد.

آلمان

- آلمان پس از نابودی گسترده شهرها، سیستم:
Lastenausgleich
(تقسیم بار خسارت)
را اجرا کرد.
در این مدل:
دولت از ثروتمندان مالیات گرفت.
خسارت جنگ زدگان طی سالها پرداخت شد.
تمرکز روی بازسازی اقتصادی بود نه بیمه خصوصی.
این مدل بیشتر «جبران اجتماعی خسارت جنگ» بود تا بیمه
کلاسیک.

آمریکا

- بعد از حملات ۱۱ سپتامبر، شرکت‌های بیمه آمریکا از این هراس داشتند که خسارت‌های تروریستی غیرقابل کنترل شود. لذا دولت آمریکا قانون: **Terrorism Risk Insurance Act (TRIA)** را تصویب کرد.

هدف:

- دولت پشتوانه بیمه تروریسم شود.
- شرکت‌های بیمه ورشکست نشوند.
- بازار بیمه حفظ شود.

این قانون شبیه همان کاری بود که ایران در جنگ انجام می‌داد، اما بسیار سازمان‌یافته‌تر.

اوکراین

- در جنگ اوکراین:

بسیاری از شرکت‌های بیمه خصوصی پوشش جنگ را لغو کردند.
دولت‌ها و نهادهای بین‌المللی وارد شدند.
صندوق‌های ویژه بازسازی تشکیل شد.

- مشکل اصلی:

ریسک جنگ بسیار بالا بود.
بیمه‌گران خصوصی توان تحمل خسارت را نداشتند.
این دقیقاً همان مشکلی است که ایران در دهه ۶۰ هم داشت.

تأثیر جنگها بر صنعت بیمه

- جنگها همیشه باعث تغییر صنعت بیمه شده‌اند:
 - جنگ جهانی دوم ← تولد بیمه‌های جنگ مدرن
 - ۱۱ سپتامبر ← بیمه تروریسم
 - جنگ نفتکشها ← توسعه بیمه دریایی جنگ
 - جنگ اوکراین و خاورمیانه ← رشد بیمه ریسک سیاسی و پهبادی
- امروزه تقریباً همه بیمه‌نامه‌های بزرگ دنیا هنوز هم «خطر جنگ» را به صورت استثنا از پوشش عادی خارج می‌کنند و باید جداگانه خریداری شود.

نقش بیمه مرکزی

- در سال‌های اخیر، بیمه مرکزی اعلام کرده شرکت‌های بیمه می‌توانند پوشش جنگ را در برخی رشته‌ها ارائه دهند، از جمله:

بیمه منازل مسکونی

بیمه بدنه خودرو

بیمه درمان تکمیلی

بیمه عمر و زندگی

بیمه حمل و نقل داخلی

بیمه مرکزی
جمهوری اسلامی ایران

نمونه تبلیغات شرکتهای بیمه در مورد پوشش جنگ

خدمات شبانه روزی و بی وقفه بیمه نوین در حملات جنگی

رابط عمومی بیمه نوین

novininsurance.com
021-4444

بیمه خطر جنگ، آرامشی در ناآرامی ها

بیمه ایران

آغاز ارائه پوشش جنگ در بیمه نامه بدنه خودرو توسط شرکت بیمه سرمد

www.sarmadins.ir

بیمه خانه امن با پوشش شرایط جنگ

samaninsurer.com

بیمه آتش سوزی منازل مسکونی حمایتی ویژه جنگ و بمباران

سازمان آمانت‌پذیران گنجینه‌های مردمی خرابیان مروریست‌سازان سرورید سعادت‌نوازان ۳۰
۳۳۰۹ - ۹ - ۳۳۳
www.5124@sama.com

ارائه پوشش بیمه های مرتبط با جنگ تحمیلی در بیمه معلم

@mic_insurance

- اتومبیل
- 1- فاقد پوشش
- 2- محاسبه افت قیمت

آمار خسارت اتومبیل

- به نقل از اداره کل روابط عمومی و امور بین‌الملل بیمه مرکزی، با احتساب این مرحله، مجموع خسارت‌های پرداختی دولت به ۱۳۵۹۲ خودروی شخصی آسیب‌دیده، به عدد ۵۱۶۸ میلیارد ریال رسید.
- برپایه این گزارش، تاکنون ۲۸۰۵۰ دستگاه خودروی آسیب‌دیده در ۲۸ استان کشور توسط سازمان مدیریت بحران کلان‌شهرها و استانداری‌ها برای ارزیابی به شعب بیمه ایران معرفی شده‌اند که از این میان، فرایند ارزیابی ۲۲۷۳۱ دستگاه به پایان رسیده است.
- در بخش دیگری از این گزارش آمده است که تا تاریخ صدور این اطلاعیه، خسارت ۴۴۴۴ دستگاه خودروی شخصی آسیب‌دیده در «جنگ ۱۲ روزه» نیز با پرداخت مبلغ ۴۰۶۰ میلیارد ریال، با مالکان آن‌ها تسویه شده است.
- بررسی جدول آمار

• آتش سوزی

- 1- آمار خسارت جنگ رمضان
- 2- کامل نبودن بخشنامه های جاری
- 3- عدم وحدت رویه بین شرکتهای بیمه، نزدیکی به نهادهای نظامی، وجود فرانشیز و حدغرامت، وصول مطالبات
- وجود نهادهای موازی همچون شهرداری و بنیاد مسکن (اصل تعدد بیمه و بیمه مضاعف)

بخشنامه جنگ در بیمه های آتش سوزی

موضوع: ارائه پوشش خطر جنگ در بیمه نامه های آتش سوزی واحد های مسکونی

باسلام

احتراماً ، با توجه به اقدامات خصمانه رژیم صهیونیستی علیه میهن اسلامی و حمله به مناطق غیر نظامی و منازل مسکونی هم میهنان عزیز ، ضمن محکوم نمودن مجدد این تجاوزات و گرامیداشت یاد و خاطره شهیدان والا مقام حوادث اخیر ، شرکت سهامی بیمه ایران در راستای ایفای نقش و مأموریت ملی خود برای ایجاد آرامش و اطمینان خاطر آحاد مردم جامعه ، با هماهنگی بیمه مرکزی ج.ا.ا. اقدام به ارائه پوشش خطر جنگ در بیمه نامه های آتش سوزی منازل مسکونی نموده است .

شرایط ارائه پوشش و صدور بیمه نامه ها بشرح ذیل می باشد:

الف - این پوشش شامل همه موارد بیمه شده در بیمه نامه (ساختمان ، تاسیسات و اثاثه) می باشد.

ب - ارائه پوشش در بیمه نامه های جاری با صدور الحاقیه بصورت روز شمار صورت می گیرد.

ج - برای صدور الحاقیه نیاز به بازدید از مورد بیمه نمی باشد.

د - پوشش در بیمه نامه های جدید بصورت کلوز و پوشش مستقل ارائه می گردد.

ه - این پوشش شامل **منازل مسکونی** بوده و مشمول منازل مسکونی با کاربری اداری، انبار و سایر تغییرات کاربری نمی گردد.

و - در حال حاضر کلیه تخفیفات جاری در بیمه نامه های آتش سوزی شامل این پوشش نیز می باشد.

و - شرایط اختصاصی پوشش زیان ناشی از جنگ:

۱- این پوشش جهت جبران خسارت های وارده به مورد بیمه ناشی از جنگ می باشد.

۲- پس از خریداری پوشش مورد نظر فسخ این پوشش امکان پذیر نمی باشد.

۳- خسارت های قبل از تاریخ صدور تحت پوشش نمی باشد.

۴- سایر شرایط تابع قواعد و شروط پیش بینی شده در بیمه نامه و آیین نامه مربوطه می باشد.

با توجه به مراتب فوق ، ضمن اطلاع رسانی به شبکه نمایندگی و بیمه گزاران محترم ، از کلیه ظرفیت های استانی و منطقه

ای جهت معرفی آن به هموطنان گرامی استفاده نمایید.

به امید پیروزی نهایی، همراه با سلامتی و سربلندی مردم و ایران اسلامی.

امکان سنجی ارایه بیمه جنگ

- جبران خسارت جنگ چگونه باید انجام شود؟
- ۱- قابل اندازه گیری و آکچوئری نمیباشد.
- ۲- فاقد آیین نامه میباشد.
- ۳- جنگ از جنس جبران خسارت ملی یا حاکمیتی میباشد نه از جنس بیمه تجاری.
- ۴- اکثر کشورها اقدام به تاسیس صندوقهای جبران خسارت جنگ با حمایت دولت نمودند.

امکان سنجی تهیه پکیج بیمه ای

- خطرات و ریسکهای مشابه جنگ و بررسی پوششهای بیمه ای آنها:
 - ۱- شورش، آشوب و بلوا (SRCC) بند ۱ ماده ۳۱ شرایط عمومی بیمه نامه آتش سوزی
 - ۲- تروریسم
 - ۳- حملات سایبری

با سپاسی از شما

